

κλασικῶν σπουδῶν κινεῖται ἕνας σεβαστὸς ἀριθμὸς φιλολόγων παλαιῶν καὶ νεωτέρων καὶ καλύπτει ὄλους τοὺς εἰδικοὺς τομεῖς τῆς φιλολογίας. Οἱ φιλόλογοι οὗτοι ἔχουν συμπήξει τὴν Ἑταιρείαν κλασικῶν σπουδῶν τῆς χώρας τῶν, εἰς τὴν ὁποίαν ἐξέχουσαν θέσιν κατέχουν οἱ καὶ ἐν Ἑλλάδι γνωστοὶ ἐξαιρετοὶ φιλόλογοι, ὁ Ἀκαδημαϊκὸς Αἰ. Grau ὡς Πρόεδρος, ὁ Ἀκαδημαϊκὸς Em. Condrachi ὡς Ἀντιπρόεδρος καὶ ὁ Καθηγητὴς τοῦ Πανεπιστημίου D. M. Phipps ὡς γραμματεὺς.

Ἡ δραστηριότης τῆς Ἑταιρείας ταύτης γίνεται κατάδηλος ἐκ τοῦ ὄργάνου τῆς, τοῦ κατ' ἔτος ἐκδιδομένου. Ὁ μετὰ χεῖρας V τόμος ἐκ 474 σελίδων περιλαμβάνει :

α) Τμῆμα ἐπιστημονικῶν πραγματειῶν ἀναγομένων εἰς θέματα τοῦ ἀρχαίου βίου, τῶν ἀρχαίων γλωσσῶν, τῆς ἱστορίας, τῶν ἀρχαίων θεσμῶν κλπ. β) Τμῆμα μελετῶν περιεχουσῶν προτάσεις διορθώσεων ἢ ἐρμηνείας χωρίων ἀρχαίων συγγραφέων ἢ ἐπιγραφῶν. γ) Τμῆμα εἰδήσεων περὶ τῆς διεθνοῦς κινήσεως εἰς τὴν περιοχὴν τῶν κλασικῶν σπουδῶν, ὡς αὕτη ἐκδηλοῦται εἰς τὰ ἑκασταχοῦ διεθνῆ συνέδρια τῶν διαφόρων ἀρχαιολογικῶν κλάδων καθὼς καὶ ἄρθρα σχετικὰ πρὸς τὴν ἐπίδρασιν τῶν κλασικῶν γραμμάτων. δ) Βιβλιογραφικὸν δελτίον τῶν ἐκδοθέντων κατὰ τὸ ἔτος 1961—1962 βιβλίων, τῶν σχετικῶν πρὸς τὰς κλασσικὰς σπουδὰς μετὰ βιβλιοκρισιῶν. καὶ ε) Εἰδήσεις τῆς Ἑταιρείας Κλασικῶν Σπουδῶν τῆς Λαϊκῆς Δημοκρατίας τῆς Ρουμανίας. Κατὰ τὰς συνεδρίας αὐτῆς γίνονται παρουσιάσεις προσφάτων ἐκδόσεων, ἀνακοινώσεις ἐπιστημονικῆς φύσεως καὶ σχετικαὶ συζητήσεις.

Τὸ περιοδικὸν γράφεται κυρίως εἰς τὴν ρουμανικὴν γλῶσσαν, ἀρκετὰ ὅμως ἄρθρα γράφονται εἰς ξένας γλώσσας, τὴν γαλλικὴν ἢ ἰταλικὴν ἢ λατινικὴν. Τῶν εἰς τὴν ρουμανικὴν γεγραμμένων ἄρθρων ἐπιτάσσεται κατὰ κανόνα καὶ περίληψις διγλωσσος, εἰς ῥωσικὴν καὶ εἰς μίαν τῶν γλωσσῶν γαλλικῆς ἢ γερμανικῆς. Τοῦ τόμου τούτου ἐπιτάσσονται πίνακες λεπτομερεῖς τῶν περιεχομένων τῶν τόμων I—V, τῶν ἀντικειμένων καθ' ὅλην, τῶν συγγραφέων καὶ τῶν κατὰ γλῶσσαν λέξεων (ἀλβανικὴν, ἀκομοισιακὴν, φρυγικὴν, ἐλληνικὴν, λατινικὴν, θρακικὴν).

ΠΑΝ. Κ. ΓΕΩΡΓΟΥΝΤΖΟΣ

* *

ΜΑΞ καὶ **ΜΩΡΙΖ**, Παιδοὶν, δολερῶς τε καὶ πανούργως εἰργασμένα ἑπτὰ μύθους δηλωθέντα ὑπὸ **ΓΟΥΔΙΕΛΜΟΥ ΒΟΥΣΧ**, παιγνίων ποιητοῦ, ἡλλήνισεν **Ε. ΣΤΕΙΝΔΛ** Αὐστριακὸς καὶ ἐξέδωκε τὸ τῆς **Ἀ ρ τ ἔ μ ι δ ο ς β ι β λ ι ο π ω λ ε ῖ ο ν**. Artemis Verlag Zürich, β' ἔκδοσις 1962, Σχ. 16ον σελ. 100.

Ὁ Wilhelm Busch (1832—1908) ἐπενόησεν ἰδιότυπον εἶδος οὐμοριστικῆς ποιήσεως. Σχεδιάζων σειρὰν ἰχνογραφημάτων ἀναγομένων εἰς τὴν ἐξιστόρησιν ἐπεισοδίων ὑποθέσεώς τινος καὶ παραθέτων εἰς ἕκαστον ἰχνογράφημα ἕμμετρον ὀλιγόστιχον ἐπεξηγηματικὸν κείμενον κατορθώνει διὰ τῶν εὐστόχων ἀπλῶν εἰκόνων καὶ διὰ τῶν λακωνικῶν, σχεδὸν ἐπιγραμματικῶν στίχων του νὰ παρέχη ἐναργεστάτην καὶ τερπνὴν τὴν ἐντύπωσιν τῆς διηγήσεώς του.

Διὰ πολλῶν τοιοῦτων εὐθύμων ἔργων του ἔτερψε καὶ τέρπει τὰς γενεὰς τῆς γερμανοφώνου νεότητος, ἢ ὁποία ἔχει ἀποστηθίσει τοὺς στίχους του, ὧν πολλοὶ κατέστησαν παροιμιώδεις.

Ἐν τῶν ἔργων τούτων εἶναι καὶ τὸ χαριέστατον διήγημα «Max und Moritz», εἰς τὸ ὁποῖον δύο διστραμμένα παιδιὰ διαπράττουν ἑπτὰ πανουργήματα εἰς βάρος διαφόρων φιλησύχων πολιτῶν, ἐξιστορούμενα εὐστόχως καὶ εὐθύμως τῇ συνοδείᾳ τῶν ἀντι-

στοιχων σχεδιαγραφημάτων. Τὸ ἔργον τοῦτο μετεφράσθη χάριν τῶν σπουδαζόντων τὴν Ἑλληνικὴν εἰς τὰ γυμνάσια γερμανοφώνων μαθητῶν ὑπὸ τοῦ Αὐστριακοῦ Steindl καὶ δέον νὰ ὁμολογηθῆ ὅτι διὰ τῆς μεθόδου ταύτης ἐπιτυγχάνεται νὰ διευκολυνθῆ ἀκόπως καὶ εὐμεθόδως ἡ διδασκαλία τῆς Ἑλληνικῆς ἐπὶ ἀξιολόγου ἐκτάσεως ἐννοιῶν, ἀφοῦ οἱ Ἕλληνοὶ στίχοι ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ ὀκτασυλλάβου ῥυθμοῦ πεποιημένοι ὡς καὶ οἱ ἀπομνημονευμένοι παιδιόθεν γερμανικοί, γίνονται εὐκόλως κτῆμα τῶν ἀναγνωστῶν. Τὸ ἀνάγνωσμα περιλαμβάνει ἐκτὸς τῆς διηγήσεως τῶν ἑπτὰ ἐπεισοδίων καὶ βραχὺν πρόλογον καὶ ἐπίλογον, πρὸς τοῦτοις δὲ καὶ εἰσαγωγὴν ἐπέχουσαν θέσιν καὶ ἠθικοῦ διδάγματος. Ἡ εἰσαγωγή ἔχει οὕτω :

Κακουργοῦντες κολαζέσθων | Τούτω ἅπαντες ἠδέσθων | τῶν νέων ἠγούμενοι, | ἦδη διορθούμενοι. | Ταῖς εἰκόσι τε καὶ λόγοις | εὐφρανθεῖεν ἂν ἢ ψόγοις | Ἑλληνίδος ἀναγνόντες | ἔμπειροι τῆς γλώσσης ὄντες.

Διὰ τὴν ἀρτιωτέραν ἐξυπρέτησιν τοῦ διδακτικοῦ σκοποῦ, ἦτοι τὴν γλωσσικὴν κατανόησιν, παρατίθεται εἰς ἐκάστην σελίδα κειμένου τὸ λεξιλόγιον τῶν ἀγνώστων λέξεων τοῦ κειμένου τῆς σελίδος οὐχὶ εἰς τὸν ἀπαντώμενον ἐν τῷ κειμένῳ τύπον, ἀλλὰ εἰς τὸν ἀρχικόν, δηλ. τὴν ὀνομαστικὴν ἐπὶ τῶν ὀνομάτων ἢ τὸ α' ἐνικὸν τῆς ὀριστικῆς τοῦ ἐνεστώτος ἐπὶ τῶν ῥημάτων.

Ἡ ἔκδοσις τοῦ βιβλίου τούτου εἶναι λίαν διδακτικὴ διὰ τοὺς καθηγητὰς τῶν γλωσσικῶν μαθημάτων, διότι καταδεικνύει πόσον οἱ Εὐρωπαῖοι φροντίζουν νὰ διευκολύνουν τὴν νεότητά των ὥπως ἐκμάθῃ καλῶς τὴν ἀρχαίαν ἑλληνικὴν γλῶσσαν, τὴν κρητίδα τῆς ἀληθοῦς ἀνωτέρας μορφώσεως, καθ' ἣν ἐποχὴν οἱ λαοὶ συναγωνίζονται τίς θὰ μορφώσῃ καλυτέρους πνευματικοὺς σκαπανεῖς καὶ ἐρευνητὰς τῆς ἐπιστήμης, ἐνῶ ἡμεῖς ἐσχάτως κολοβώνομεν τὰς ἀνθρωπιστικὰς σπουδὰς εἰς τὰ γυμνάσιά μας πρὸς ἀναμφισβήτητον ὀπισθοδρόμησιν τῆς πνευματικῆς ἐπιδόσεως τοῦ ἔθνους ἡμῶν. Ἀποτελεῖ δὲ ἐπίσης τὸ βιβλίον τοῦτο ἐν ἀξιόλογον παράδειγμα, δεικνύον πῶς θὰ ἠδυνάμεθα καὶ ἡμεῖς δι' ἀναλόγων ποιημάτων νὰ προωθήσωμεν τὰ ἀποτελέσματα τῆς ἀρχαιογλωσσικῆς διδασκαλίας εἰς τὰ σχολεῖά μας.

ΠΑΝΑΓ. Κ. ΓΕΩΡΓΟΥΝΤΖΟΣ

* *

Προβλήματα ἀνακύπτοντα ἐκ τῆς διδασκαλίας τῶν Ἀρχαίων Ἑλληνικῶν.

Πρακτικὰ τοῦ Γ' Παιδαγωγικοῦ Συνεδρίου τῆς Γενικῆς Ἐπιθεωρήσεως ξένων σχολείων ἐν Θεσσαλονίκῃ 5—7 Δεκεμβρίου 1963, Θεσσαλονίκη 1964, σχ. 80ν Μ. σελ. 317.

Ὁ Γενικός Ἐπιθεωρητής τῶν Ξένων σχολείων κ. Δ. Μαντζουράνης ὠργάνωσε τῷ 1963 τὸ τρίτον κατὰ σειράν συνέδριον τῶν λειτουργῶν τῶν ξένων σχολείων Μέσης Ἐκπαιδεύσεως ἐν τῷ ζήλῳ του ὅπως οἱ ὑπ' αὐτὸν καθηγηταὶ συνειδητοποιήσουν τὰ διδακτικὰ προβλήματα δι' ἀναλύσεως αὐτῶν καὶ ἀνταλλαγῆς τῶν πορισμάτων τῆς πείρας των.

Τοῦ παρόντος συνεδρίου τὸ ἀντικείμενον ἦτο : Προβλήματα ἀνακύπτοντα ἐκ τῆς διδασκαλίας τῶν Ἀρχαίων Ἑλληνικῶν. Τὸ συνέδριον διήρκεσε τρεῖς ἡμέρας, τὰ ἀναπτυχθέντα δὲ καὶ συζητηθέντα θέματα ἔφερον τοὺς τίτλους 1) ἀνθρωπισμὸς καὶ ἀντιανθρωπισμὸς 2) εἰσαγωγή εἰς τὴν ἐρμηνείαν 3) αἱ μεταλλαγαὶ τοῦ σκοποῦ τῆς διδασκαλίας τῶν Ἀρχαίων Ἑλληνικῶν 4) ἡ γραμματικὴ καὶ ὁ προσφορώτερος τρόπος τῆς διδασκαλίας τῆς 5) τὸ συνακτικὸν καὶ ὁ τρόπος τῆς διδασκαλίας του 6) ἡ μετάφρασις ὡς κατανόησις τῶν κειμένων καὶ ὡς γλωσσικὴ ἀσκησις καὶ 7) τὰ κείμενα καὶ ἡ ἐρμη-